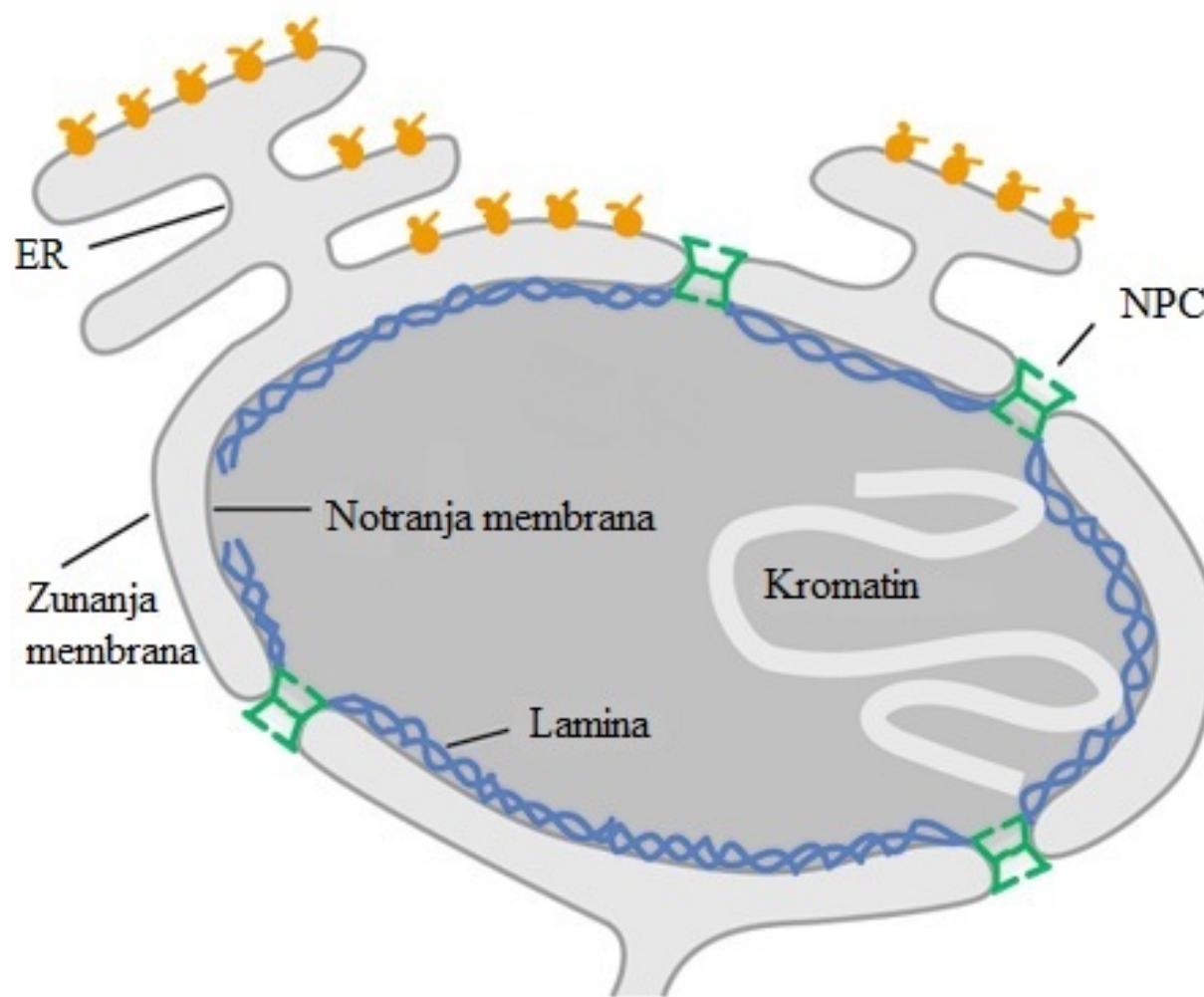

Transport proteinov v/iz jedra

Uroš Javornik

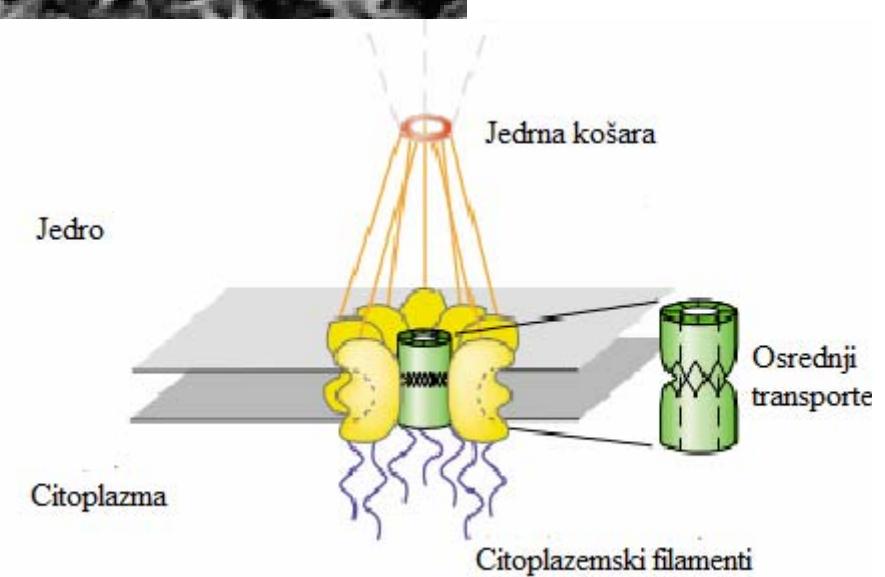
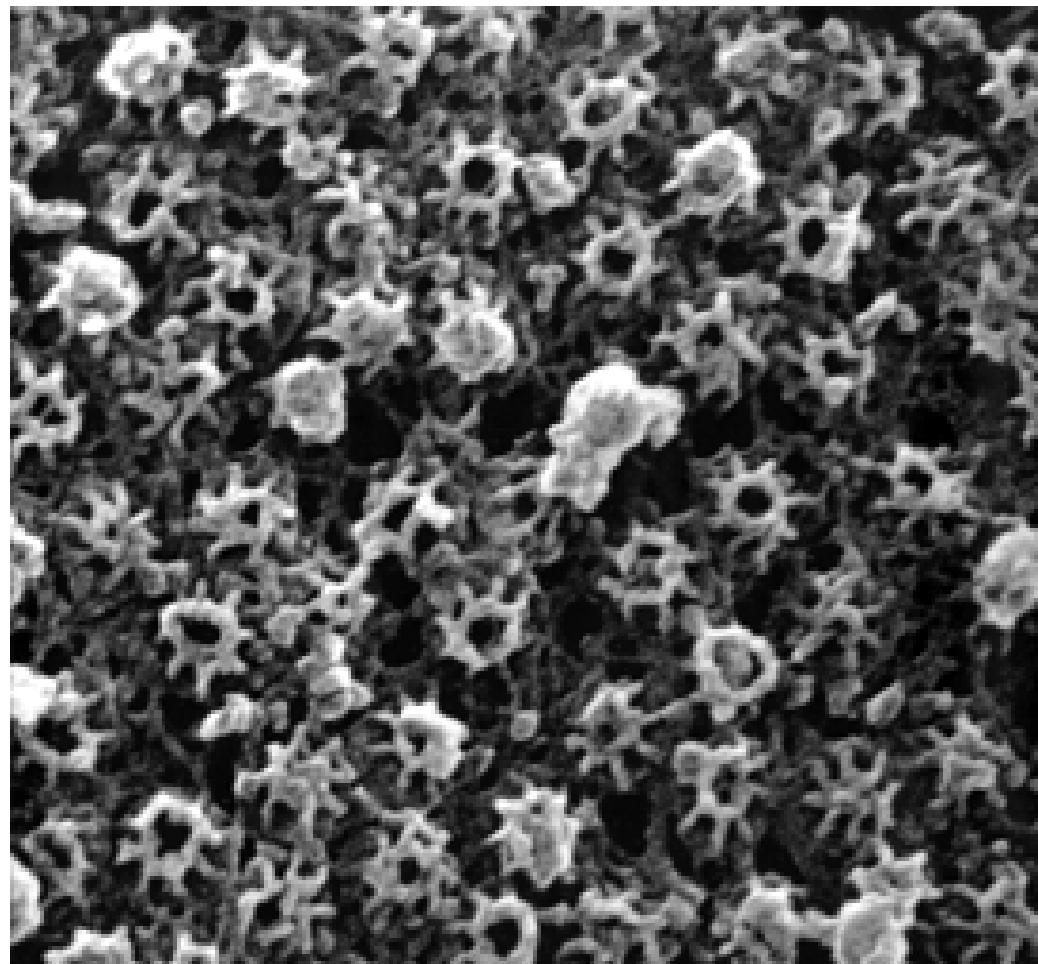
Seminar pri strukturi membran

Jedro je obdano z jedrno ovojnicico

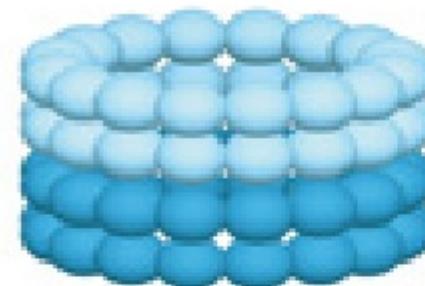
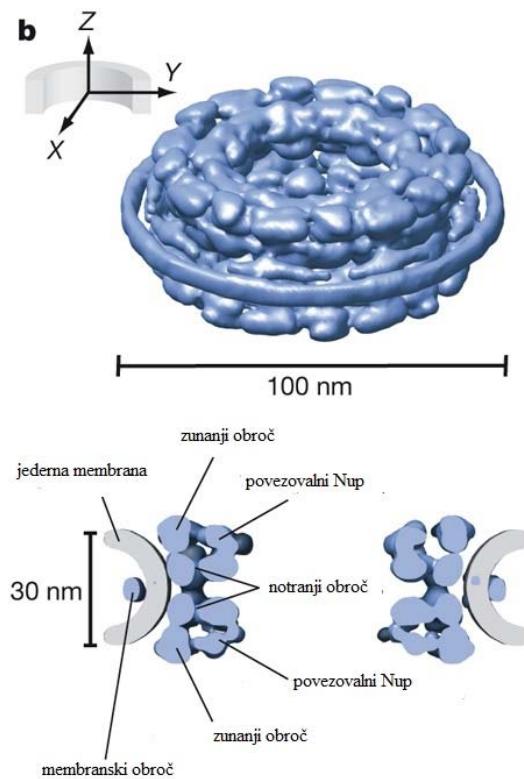
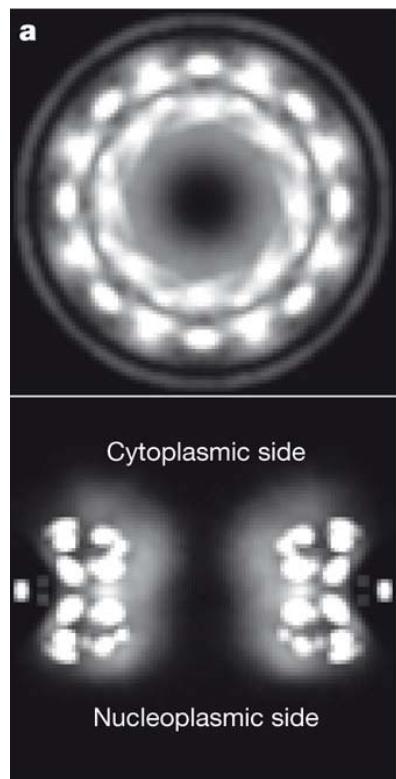
Jedrni porni kompleks predstavlja vrata v jedro

- Kompleks 500-1000 proteinov, molska masa 60-120 MDa.
- 3000-5000 kompleksov na celico
- Struktura vsebuje transmembranski del z osrednjim delom, jedrno košaro in citosolne filamente

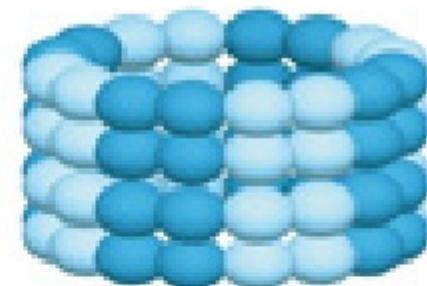

Podrobnejša struktura NPC

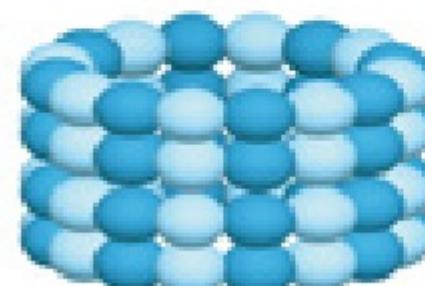
- obročasta struktura s premerom 120 nm (pri višjih živalih)
- osnovna osemštevna simetrija (osi)
- groba simetrija prek ekvatorialne ravnine in znotraj osi
- v ogrodje se vgrajeni nukleoporini z FG ponovitvami, ki se stegujejo v notranjost pore
- na ekvatorialni ravnini obdan z membranskim obročem, ki vsebuje integralne m. proteine

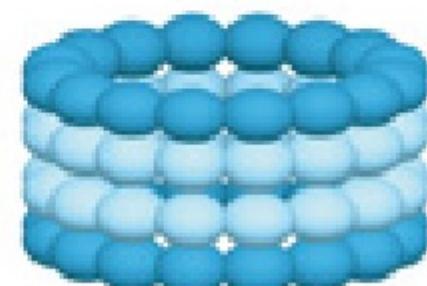
vzdolž ekvatorialne ravnine

osi

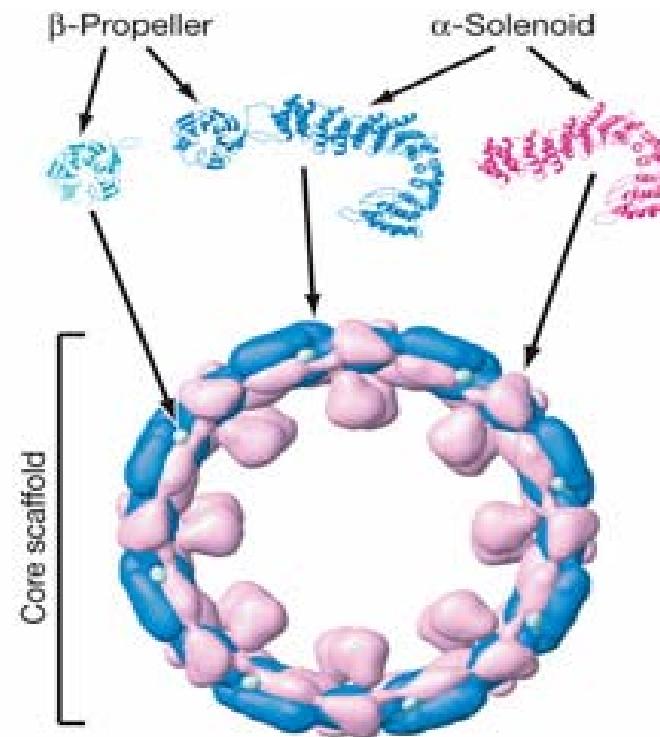
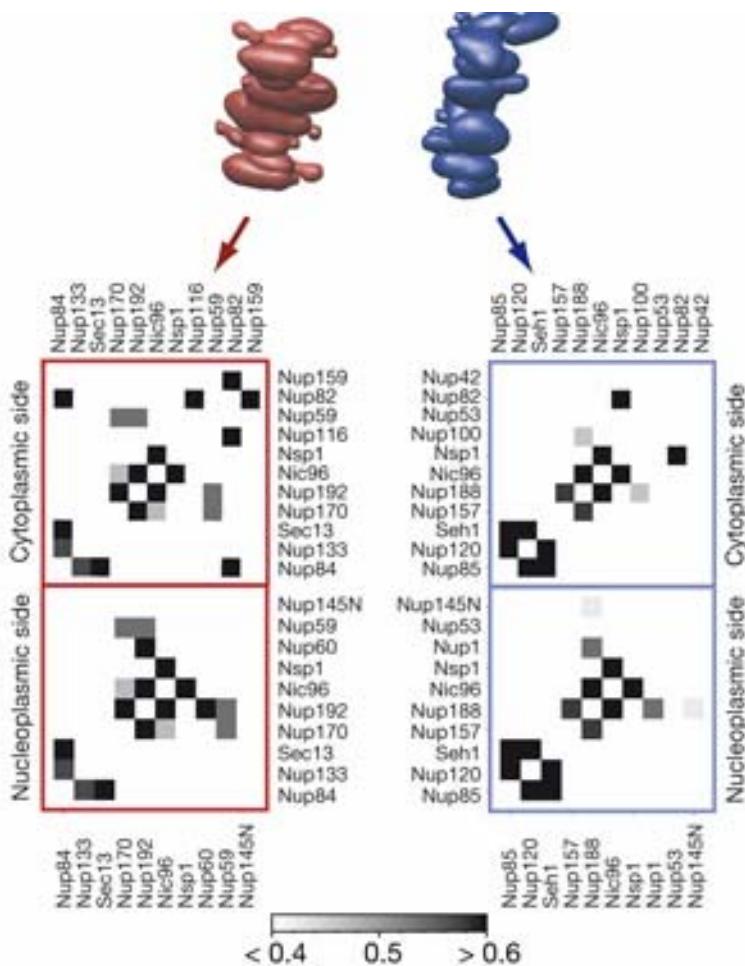
stolpci

obroči

Proteini, ki sestavljojo NPC, spominjajo na klatrine

- ogrodje NPC je sestavljeno iz proteinov z β -propelerskim in α -solenoidnimi domenami
- POM proteini, ki sestavljajo membranski obroč so sestavljeni iz kadherinskih domen

Transport med jedrom in citoplazmo usmerjajo signalna zaporedja, ki jih prepoznajo transportni proteini

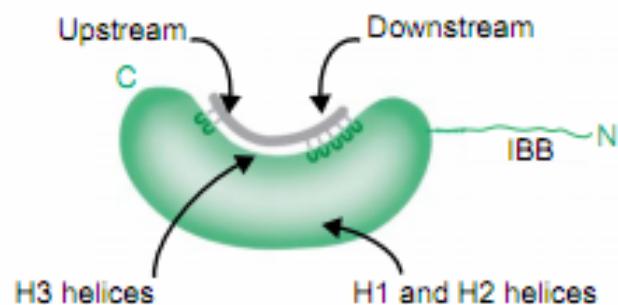
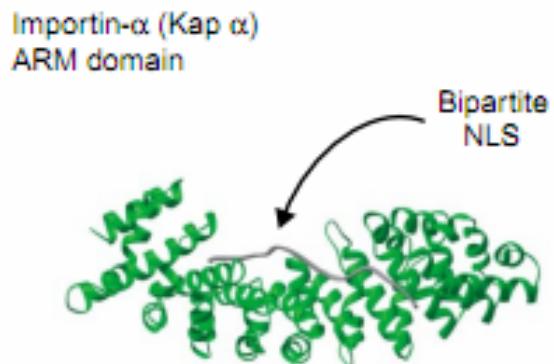
Signal	Proposed consensus sequences ^a	Source or reference
Classical monopartite NLS	B ₄ , P(B ₃ x), Pxx(B ₃ x), B ₃ (H/P)	PSORT II server
Classical bipartite NLS	BBx ₁₀ (B ₃ x ₂)	PSORT II server
M9 NLS	(Y/F/W)x ₂ JxSxZG(P/K)(M/L/V)(K/R)	24
Viral NLS	RxxRRx _{1,2} RBR	182, 258
Ribosomal L23a NLS	VHSHKKKKIRTSPTFRRPKTLRLRRQPKYRRKSAPRRNK	105
Leucine-rich NES	Lx _{2,3} (F/I/L/V/M)x _{1,2,3} Lx(I/V/L)	25
Unusual NESs	IxxxIxxLxT, WxKlxLxP	54, 123

-velika raznolikost zaporedij

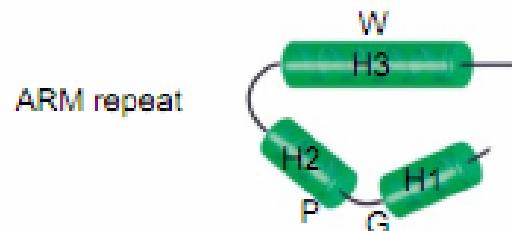
-nekatera zaporedja so zelo velika (interakcija snurportin-Crm1 prek več kot 150 ak)

-nekateri proteini z ankirinskim zvitjem prehajajo membrano brez vezave na transporterje

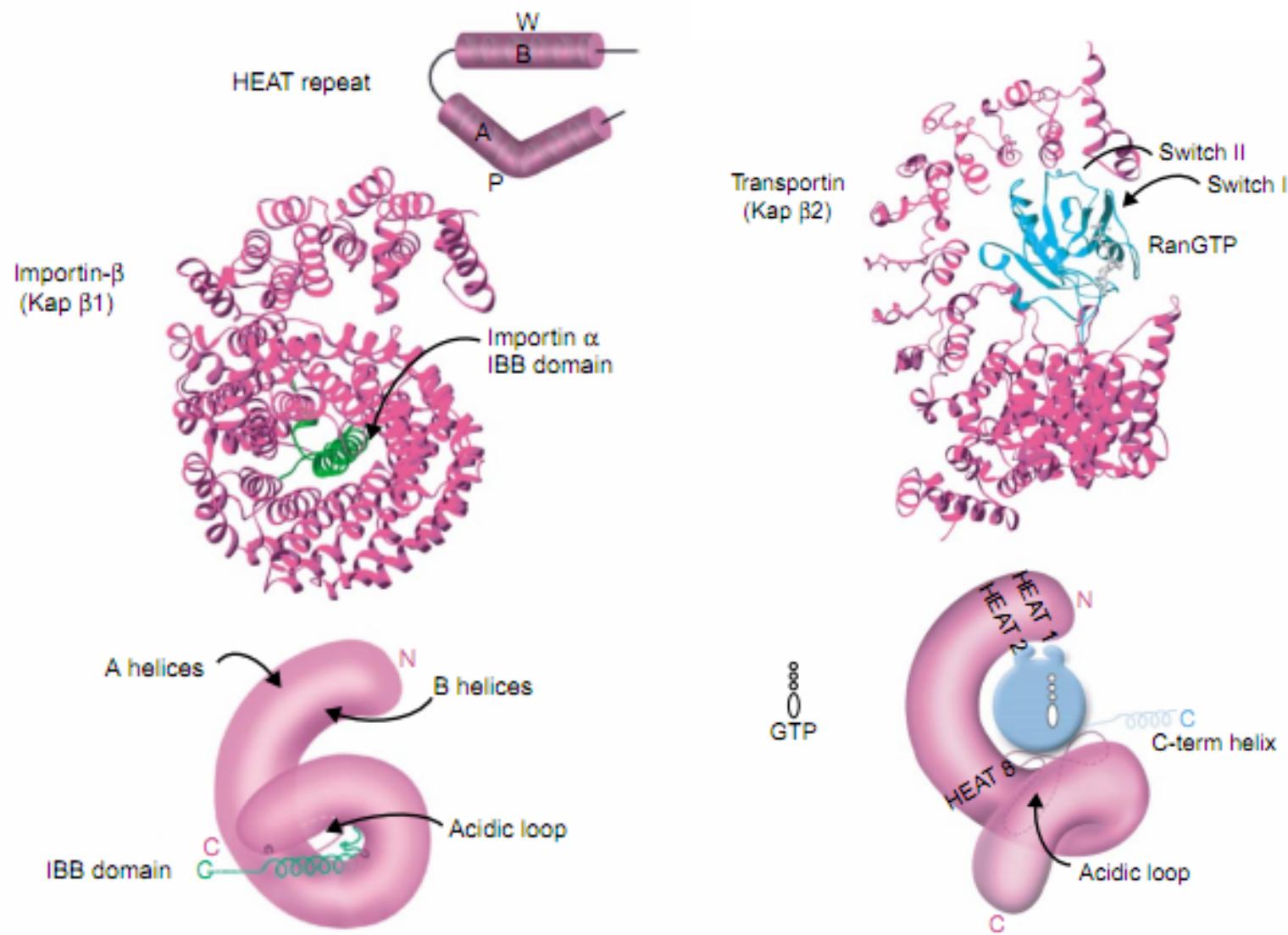
Transportni proteini delujejo kot vmesniki med proteini z jedrnimi lokalacijskimi signali in NPC

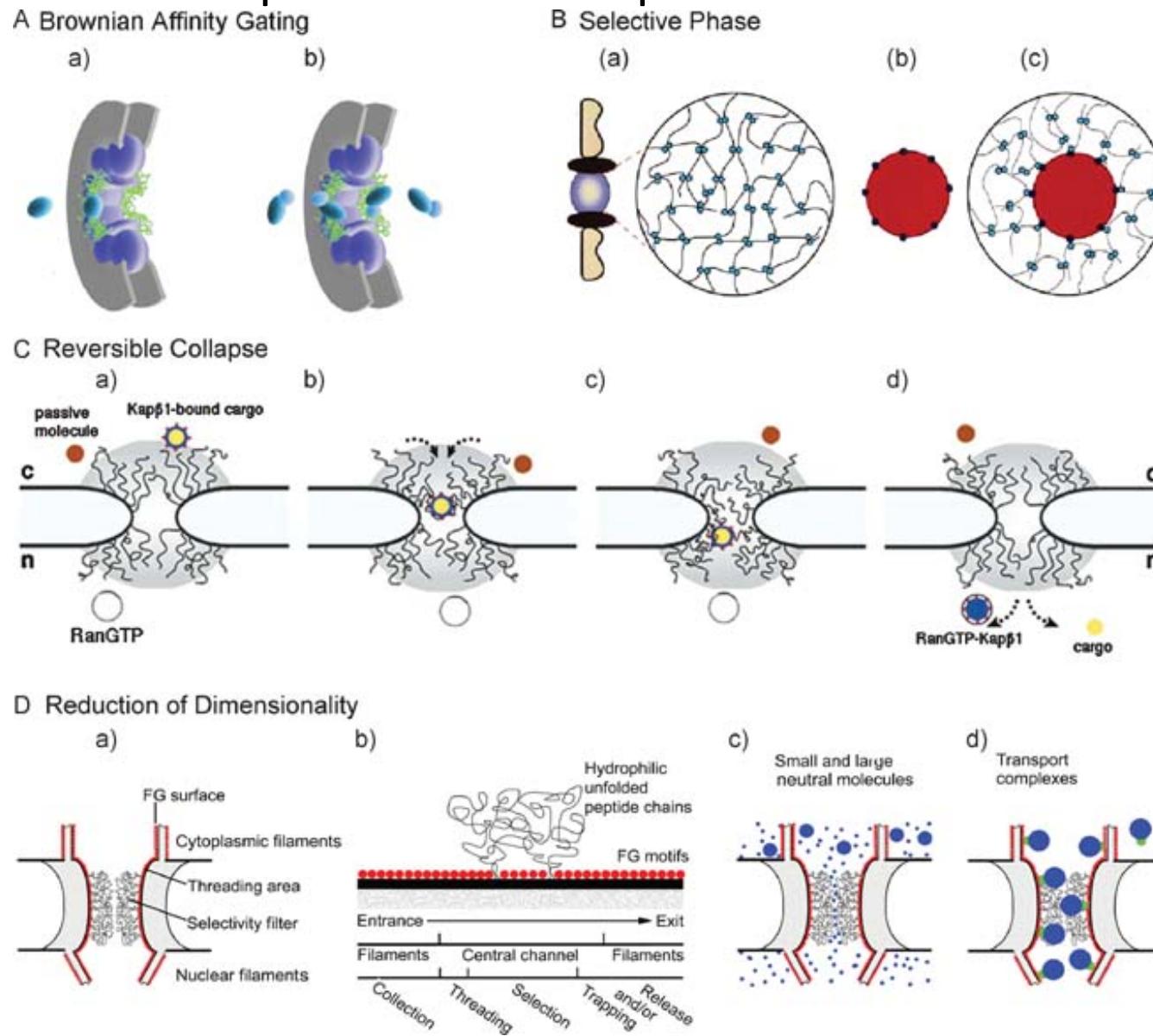
- različni transportni proteini vežejo različne NLS
- NLS je več kot transporterjev, posamezni transporterji vežejo več različnih signalov
- največja družina transporterjev so karioferini
- interakcija je lahko neposredna ali prek adapterja

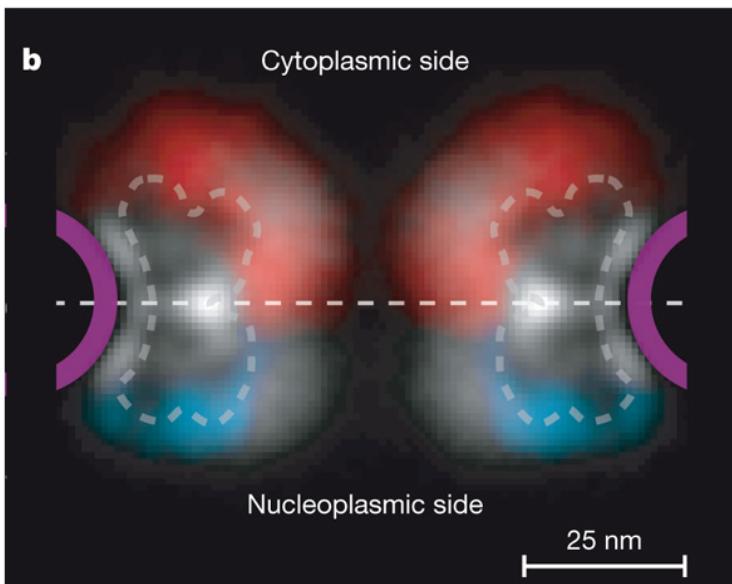
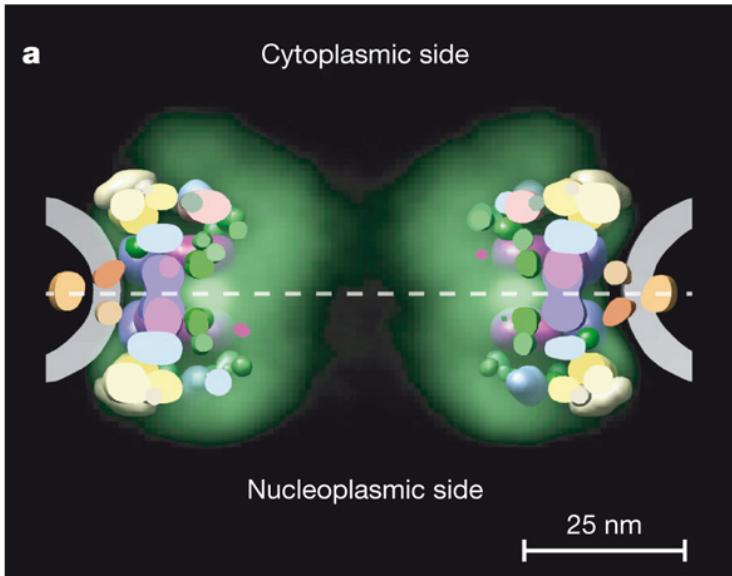
Za karioferine so značilne HEAT ponovitve in armadilo zvitje

Transport skozi NPC poteka prek interakcij med transportnim proteinom in FG ponovitvami

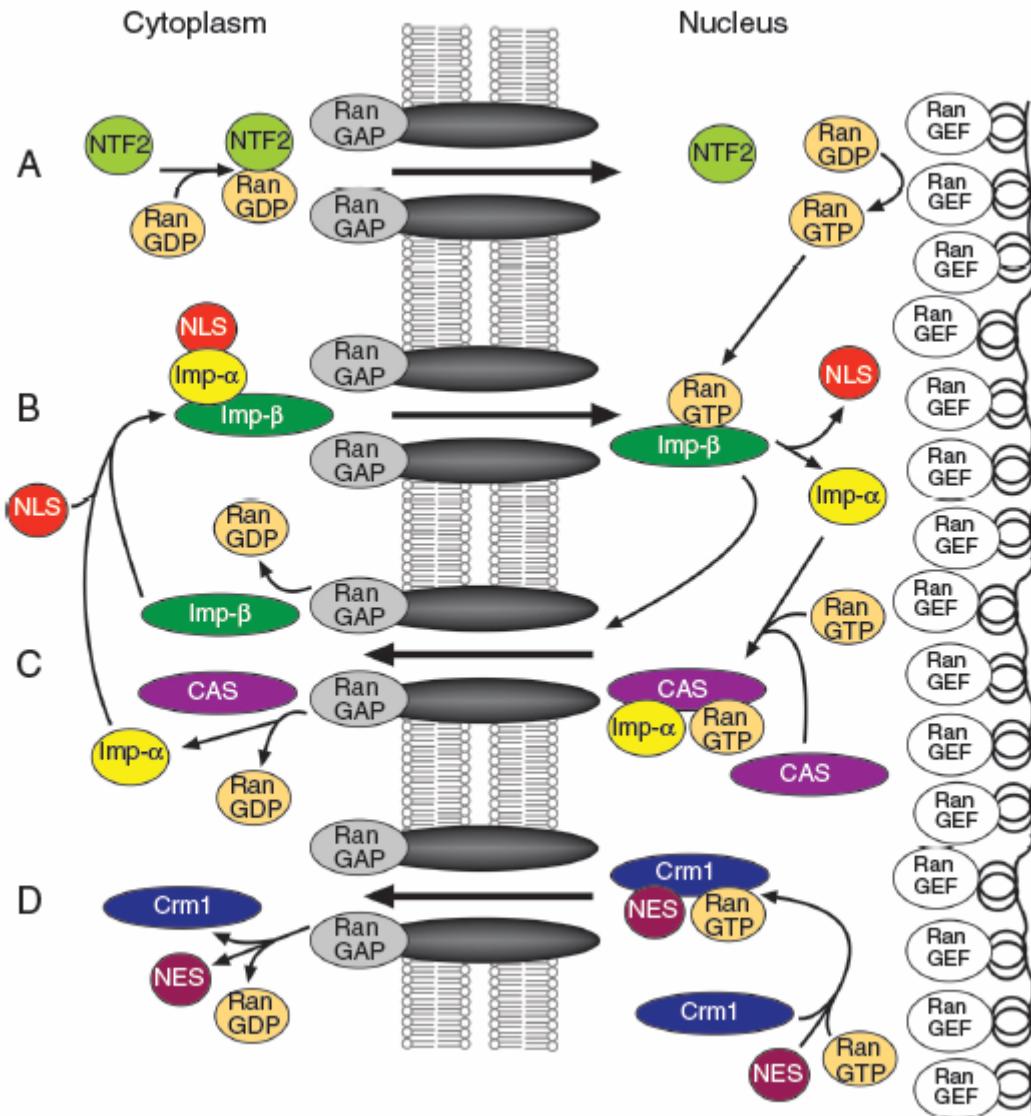

Razporeditev FG nukleoporinov ni popolnoma simetrična

-FG nukleoporini se nahajajo tudi na citosolnih filamentih in jederni košari, kjer služijo usmerjanju transporterjev k NPC
-afiniteta transporterja za nukleoporine narašča v smeri transporta

Usmerjenost transporta zagotavlja interakcija z RanGTPazo

- Prehod med RanGDP in RanGTP je kontroliran z RanGAP in RanGEF
- v citosolu prevladuje RanGDP, v jedri pa RanGTP
- vezava RanGTP stabilizira izvozne komplekse in destabilizira uvozne komplekse
- posamezne komponente transportnega sistema se reciklirajo, bodisi z neodvisnim prehodom NPC ali z lastnimi transporterji

V delovanju Ran sistema sodelujejo Ran vezavni proteini (RanBP)

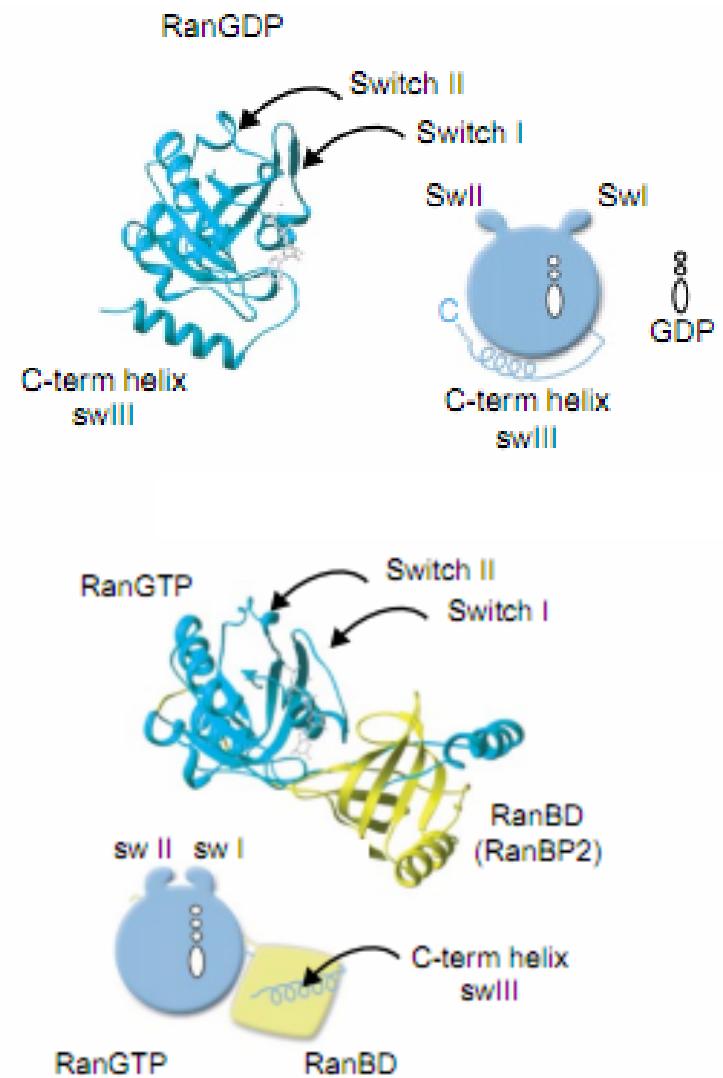
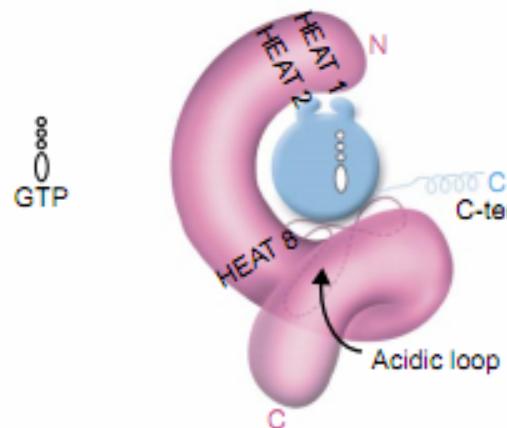
-ko je RanGTP vezan na transportne receptorje sta Switch regiji nedostopni

Transportin
(Kap β 2)

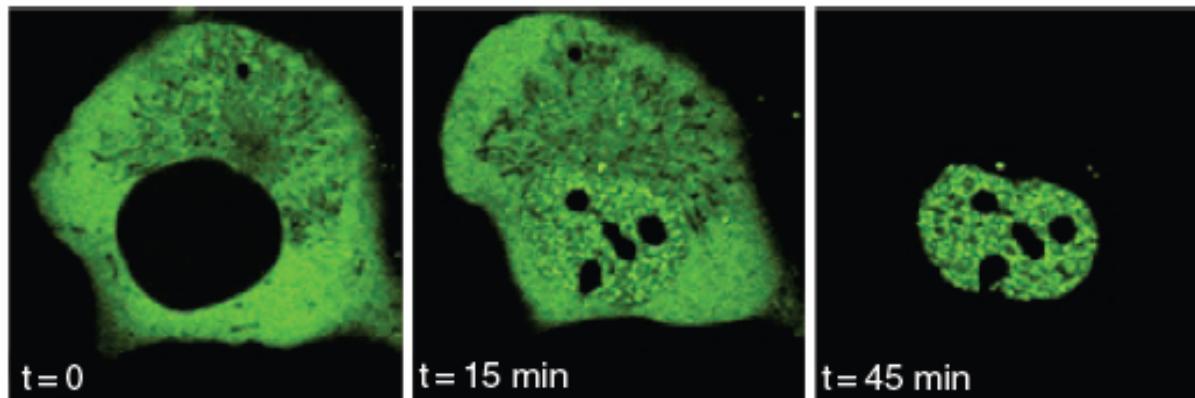
-RanBP1 in RanBP2 spodbudita disociacijo RanGTP

-RanGAP aktivira GTPazno aktivnost Ran

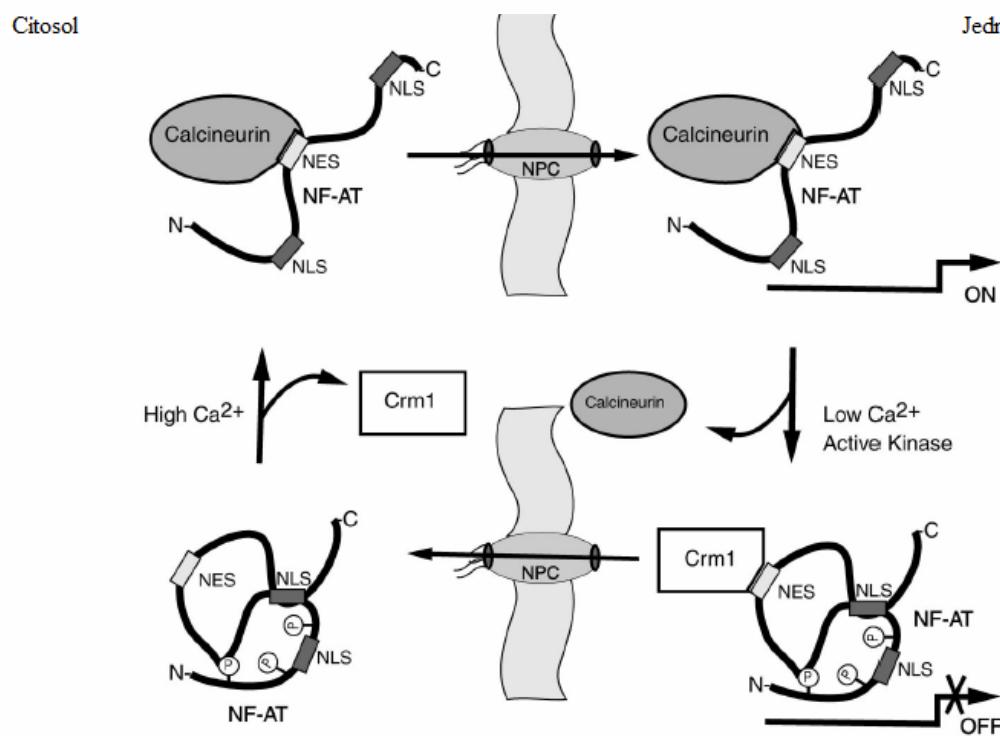
-RanBP1 je topen v citosolu, RanBP2 pa je večino lokaliziran na citosolnih filamentih

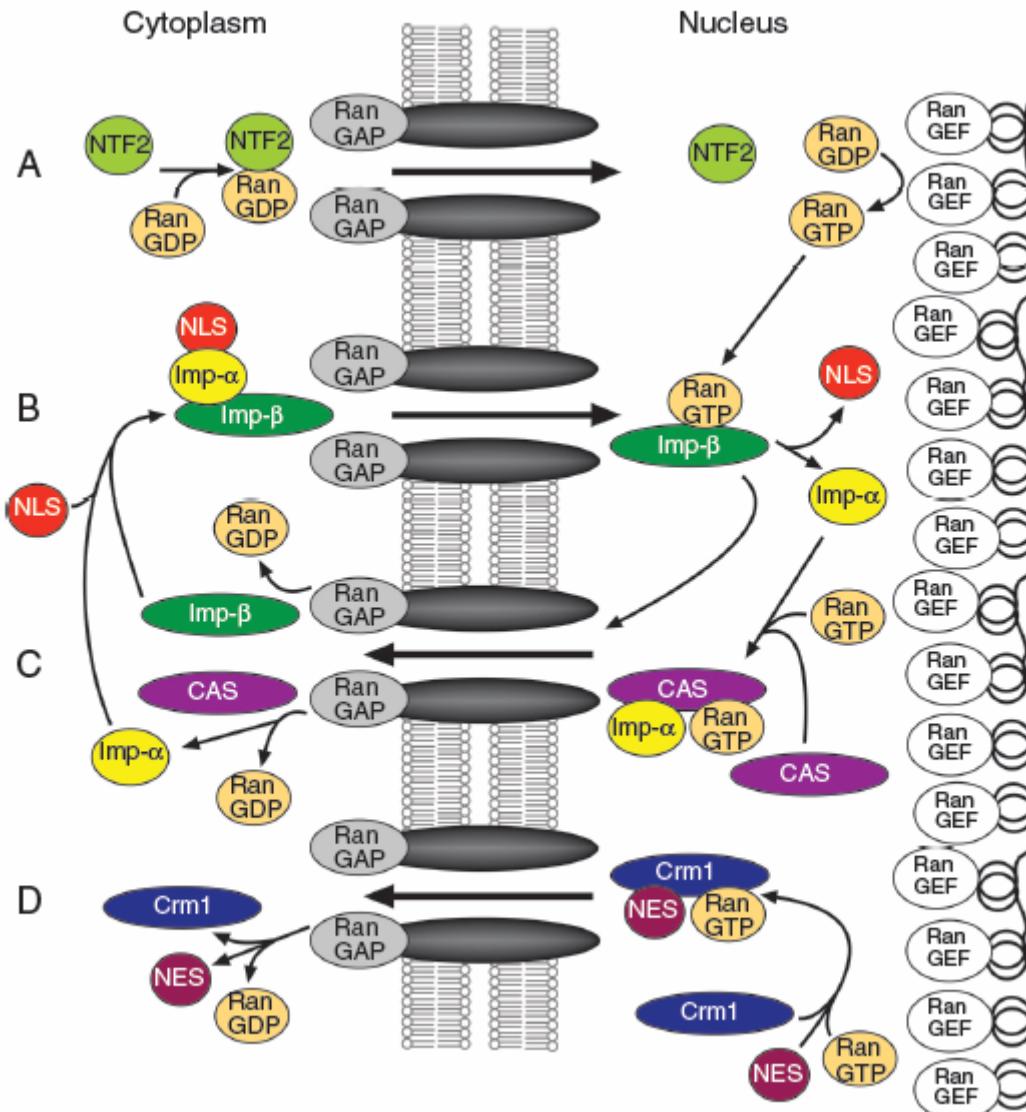
Nekateri lokalacijski signali niso aktivni ves čas

- regulacija s fosforilacijo
- regulacija z zakrivanjem signalnega zaporedja z vezavo na partnerski protein
- sidranje proteinov

Zaključek

-specifični transport proteinov med jedrom in citosolom je nujen za obstoj jedra kot ločenega celičnega razdelka
-transport poteka prek NPC, s pomočjo topnih transporterjev, ki kompleks prehajajo s pomočjo začasnih povezav z FG ponovitvami v strukturi kompleksa
-poleg zagotavljanja pravilne razporeditve proteinov je transportni sistem udeležen v regulaciji genskega izražanja in celičnega cikla.